

[P. C. Petersen.]

mig, paa saadan en Maade, at det er overkommeligt, og det har det ikke været hidtil. I de større Foreninger har man maattet sætte 3—4 Mennesker i Arbejde i indtil en Uge for at udarbejde de Indberetninger om Virksomheden, som Ministeriet har krævet indsendt, og som det allerede fremgik af den højtærede Ministers Indledning, har Foreningerne ikke Penge til at betale for et saadant Arbejde. Det er gratis Arbejde, udført af Bestyrelsens Medlemmer, undertiden sammen med Konsulenten i den paagældende Husmandsforening, og jeg finder Anledning til her at henstille, om ikke Foreningerne for Fremtiden kan blive fri for saadanne omfattende Indberetninger. Jeg vil ikke ret gerne tro, at Hr. Kontorarius har holdt sit Indtog i Landbrugsministeriets Kontorer, idet jeg mener, at det Tillidsforhold, der hidtil har været mellem Landbrugsministeriet og Landbrugsorganisationerne — jeg tænker her særlig paa Husmandsforeningerne og Landboforeningerne —, bør overføres paa Driftslaane foreningerne. Jeg ved, man i Foreningerne vil sætte overordentlig Pris derpaa.

I § 7, 3die Stykke, omtales en Ændring af Garantibeviseerne. Jeg vil forstaa den Bestemmelse saaledes, at de Foreninger, som har deres Garanti i Orden, altsaa ikke alene for en 5-aarig Periode, men ogsaa derudover, vil være berettigede til at laane det fulde Beløb af den Garantisum, der er tegnet paa nærværende Tidspunkt.

Jeg beklager, at det ikke er lykkedes at faa en Rentenedsættelse ved denne Revision af Loven. Mit Parti har forsøgt at faa en saadan Rentenedsættelse, Drifts laane foreningernes Tillidsmænd har ønsket en Rentenedsættelse, men det er altsaa ikke lykkedes at faa den paa nærværende Lovforslag. Men dette Spørgsmaals heldige Løsning maa vel være det næste Skridt, den næste Forbedring, der foretages, naar den eventuelle senere Revision af Loven forestaar.

Jeg ved ikke, om der i Landbrugsministeriet foreligger noget om, hvilke Erfaringer man har indhøstet om disse Laane foreningers Virksomhed. Mig bekendt foreligger der ikke noget derom, men jeg ved, at man ude omkring i Drifts laane foreningerne har indhøstet adskillige Erfaringer, som ikke alle er gode. Jeg skal ganske kort omtale nogle Tilfælde, hvor Foreningerne har faaet Tab ved Udlaan til deres Medlemmer. Det er bl. a. sket i Sønderjylland, hvor en

Drifts laane forening er blevet bedraget for et Beløb. Bedrageren er selvfølgelig blevet straffet, men det gavner jo i og for sig ikke Foreningen videre, idet den ligger med Tabet af Pengene og selv skal erstatte det tabte. Nu er det jo heldigvis ikke almindeligt, at man i de Dele af Befolkningen træffer Bedragere. Man skal som Regel højere op paa Samfundsstigen, før man træffer disse Forbrydere, men der gives altsaa Undtagelser, og en saadan har der altsaa været i Sønderjylland. Ligesaa er det meget besværligt for disse Foreninger at faa deres Ejendomsret eller Forret, om jeg saa maa sige, anerkendt, naar det indtræffer — og det sker jo og vil maaske ske oftere i Fremtiden —, at en Laantager gaar konkurs. Der foreligger et Tilfælde, hvor Københavns Amts Drifts laane forening har faaet en Sag frem for Domstolene og har tabt den. Et lignende Tilfælde har der været paa Langeland: Dommeren afsagde en Kendelse, og Kendelsen gik Drifts laane foreningen imod. Jeg forstaa saa udmærket, at saa snart det kommer dertil, at Domstolene skal indblandes i Forholdet mellem Laantageren og Laane foreningen, glipper det som Regel for Drifts laane foreningen. Naar jeg fremdrager disse Forhold, er det ikke, fordi jeg mener, at det er muligt for Lovgivningsmagten, ej heller for Drifts laane foreningerne, at gøre mere, end der hidtil er gjort, for at sikre sig Ejendomsretten. Forretten over det, der er indkøbt for Foreningens Penge — jeg mener slet ikke, der er noget at gøre ad den Vej, jeg mener, at Drifts laane foreningerne gør alt, hvad de kan, for at sikre sig overfor saadanne Tilfælde, som jeg her har nævnt — men naar jeg har fremdraget disse Tilfælde, er det, fordi jeg vil anmode den højtærede Landbrugsminister om, at man i Landbrugsministeriet vil stille sig velvilligt og forstaaende overfor Laane foreningernes Virksomhed og ikke tage alt for juridisk spidsfindigt paa saadanne Tilfælde, som er indtruffet, og som jeg mener ogsaa vil indtræffe i Fremtiden. Jeg tror i øvrigt ikke, at Statens Tilskud til Dækning af Tab ved Drifts laane foreningernes Virksomhed vil andrage ret store Beløb. Det er min Erfaring, kan jeg godt sige, at disse Foreninger arbejder paa en saadan Maade, at man vel ikke kender noget lignende i vort offentlige Liv. Man maa jo erindre, at man kan tage alle de Forholdsregler, man vil, paa dette eller hint Omraade, og det gør Drifts laane foreningerne ogsaa. Men jeg maa dog sige, at det har den aller største Betydning for Drifts laane forenin-